

# Obsah:

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| Úvod.....                                                  | 4  |
| 1 Úvod do sociologie.....                                  | 5  |
| 1.1 Hlavní přínos sociologie .....                         | 5  |
| 1.2 Základní společenské funkce sociologie .....           | 7  |
| 2 Stručné dějiny klasické sociologie.....                  | 9  |
| 2.1 Osobnosti světové sociologie.....                      | 9  |
| 2.2 Česká sociologie .....                                 | 13 |
| 3 Základy sociologického výzkumu .....                     | 15 |
| 3.1 Etapy výzkumného procesu .....                         | 16 |
| 3.1.1 Přípravná etapa výzkumného procesu .....             | 16 |
| 3.1.1.1 Vymezení zkoumané populace .....                   | 18 |
| 3.1.1.2 Reprezentativita výběrového souboru .....          | 18 |
| 3.1.2 Metody a techniky sociologického výzkumu .....       | 19 |
| 3.1.2.1 Metody dotazování.....                             | 19 |
| 3.1.2.2 Metody pozorování.....                             | 21 |
| 3.1.2.3 Studium dokumentů .....                            | 22 |
| 3.1.3 Realizační etapa sociologického výzkumu .....        | 23 |
| 3.1.4 Fáze zpracování a vyhodnocení závěru z výzkumu ..... | 23 |
| 4 Člověk a skupina.....                                    | 25 |
| 4.1 Základní typy společenských skupin .....               | 26 |
| 4.1.1 Primární a sekundární skupiny .....                  | 26 |
| 4.1.2 Formální a neformální skupiny.....                   | 27 |
| 4.1.3 Referenční a členské skupiny.....                    | 27 |
| 4.2 Pozice a role ve skupinách.....                        | 28 |
| 4.3 Sociální status.....                                   | 29 |
| 4.4 Sociální mobilita .....                                | 29 |
| 5 Kultura a socializace .....                              | 31 |
| 5.1 Kultura.....                                           | 31 |
| 5.2 Životní styl a volný čas .....                         | 32 |
| 5.3 Socializace .....                                      | 33 |
| 5.3.1 Hodnoty a postoje .....                              | 35 |
| 5.4 Sociální kontrola.....                                 | 36 |
| 6 Rodina.....                                              | 38 |
| 6.1 Základní funkce rodiny .....                           | 38 |
| 6.2 Základní typy rodiny .....                             | 39 |
| 6.3 Životní cyklus rodiny.....                             | 40 |
| 6.4 Základní podoby rodiny .....                           | 40 |
| 6.5 Manželství .....                                       | 41 |
| 7 Úvod do psychologie.....                                 | 45 |
| 7.1 Předmět psychologie.....                               | 45 |
| 7.2 Systém psychologických věd .....                       | 46 |
| 7.3 Psychologické směry.....                               | 49 |
| 7.4 Psychologická terminologie.....                        | 53 |
| 8 Kognitivní psychologie.....                              | 55 |
| 8.1 Předmět kognitivní psychologie.....                    | 55 |
| 8.2 Pozornost a vědomí .....                               | 56 |
| 8.3 Vnímání (percepce).....                                | 57 |
| 8.4 Paměť .....                                            | 58 |
| 9 Psychologie osobnosti.....                               | 61 |

|         |                                                          |    |
|---------|----------------------------------------------------------|----|
| 9.1     | Psychologické pojetí osobnosti .....                     | 61 |
| 9.2     | Struktura osobnosti .....                                | 63 |
| 9.2.1   | Temperament .....                                        | 64 |
| 9.2.2   | Schopnosti .....                                         | 65 |
| 9.2.2.1 | Intelligence .....                                       | 66 |
| 9.3     | Dynamika osobnosti .....                                 | 67 |
| 9.3.1   | Motivace .....                                           | 67 |
| 9.3.2   | Motivy .....                                             | 68 |
| 9.3.3   | Potřeby .....                                            | 69 |
| 9.3.4   | Další prvky motivační struktury .....                    | 70 |
| 10      | Sociální psychologie .....                               | 72 |
| 10.1    | Předmět sociální psychologie .....                       | 72 |
| 10.2    | Začleňování se do společnosti – proces socializace ..... | 73 |
| 10.2.1  | Hlavní socializační činitelé .....                       | 73 |
| 10.3    | Sociální skupina .....                                   | 74 |
| 10.3.1  | Klasifikace sociálních skupin .....                      | 75 |
| 10.3.2  | Malá sociální skupina .....                              | 76 |
| 10.3.3  | Skupinová struktura .....                                | 76 |
| 10.3.4  | Vliv skupiny na výkon jedince .....                      | 78 |
| 10.3.5  | Konformita .....                                         | 78 |
| 11      | Stres a jeho zvládání .....                              | 81 |
| 11.1    | Stres .....                                              | 81 |
| 11.1.1  | Stresory .....                                           | 82 |
| 11.2    | Mechanismus stresových reakcí .....                      | 83 |
| 11.3    | Příznaky stresu .....                                    | 84 |
| 11.3.1  | Psychosomatika a stres .....                             | 85 |
| 11.4    | Zvládání zátěžových situací .....                        | 85 |
| 11.4.1  | Obranné mechanismy .....                                 | 86 |
| 12      | Komunikace .....                                         | 89 |
| 12.1    | Základní charakteristika komunikace .....                | 89 |
| 12.2    | Prezentace .....                                         | 91 |
| 12.3    | Asertivita .....                                         | 93 |
|         | Doporučená literatura .....                              | 97 |
|         | Literatura .....                                         | 99 |